

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ————— 20 coroane.
Pe jumătate de an ———— 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 208.

Dreptatea socială.

Natura omenească este foarte curioasă și de multeori nu se poate conștientiza maima și celor mai evidente adevăruri.

Dacă sădești doi pomișori prea aproape unul de altul nu pot prospera; unul ori altul se uscă și pier. E atât natural că fiecare ființă pe pământ trebuie să-și aibă petecul său, din care să extragă hrana și în care să se poată ținde fără nici o piedecă. Cultivătorii de plante observă cu strictețe distanța dela rădăcinile la sămbure știind, că puterile din aer și lumină trebuie să aibe loc, aer și lumină.

E tragic însă, că oamenii aceleiași specii care le aplică la plante și cari sunt atât de valabile și pentru oameni, în viața omenească le ignorează.

Dacă crastaveților le dai loc destul să se desvolte, pentru ce nu le-ai da și oamenilor?

Și omul dacă nu-și are partea lui de aer, hrană, destulă, aer și lumină și să pipernicește, trupește și se demoralizează sufletește. Și totuși de mii de ani oamenii în loc să înțeleagă adevărul acesta și să-și facă reciproc viața plăcută, dintr-o parte își dispută unul altuia esențialele condiții de viață.

Cei mai mulți oameni nu văd în deosebitele lor pe fratele care trebuie ajutat și lucrul și cu sfatul, ci un dușman căruia trebuie luat și locul și puterile pe cari are. Pământul e destul de larg și lung și D-zeu să îngrijește ca fiecare ființă să-și aibă pâinea cea de toate zilele așa cum între oameni ar putea fie totdeauna pace și bunăînțelegere. Tatăl cel ceresc a făcut posibilă și dreptatea socială pe pământ. Nu natura și legile ei formează dreptatea în calea fericirii omenești ci păcatele și poftele omenești nesăbuite după cum zece apostolul Iacob: „De unde vin războaiele și sfzile între voi? au nu de poftele voastre, cari se luptă în membrele voastre? Voi poftiți și nu aveți; vă sfădiți și faceți resbele și nu aveți, pentru că nu cereți.”

Chestiunea dreptății sociale tot mereu se agită din timpurile străvechi până în zilele noastre și ea tot nu este rezolvită.

Mintți puternice ca ale lui Platon, Aristotel și mai încoale ale unui Toma Morus, Smith Ricardo, Malthus, Lassale etc. au încercat cu fel de fel de raționa-

mente să facă dreptate socială și nu au reușit, au dires pe de o parte dar a stricat pe de alta. Omenimea a încercat în decursul veacurilor toate sistemele sociale dintr'un extrem a mers într'altul, dar a rămas nesatisfăcută și nefericită.

O singură ființă desbrăcată de patima omenească a putut să arate îndiscutabilul adevăr și în chestia socială Domnul nostru Isus Hristos.

În general, Mântuitorul lumii, spune că chestia socială nu se poate deslega prin mijloace externe, prin legi, cari pe unii îi mulțămesc, iar pe alții îi nedreptățesc, ci prin un mijloc intern, prin *educația sufletească*.

Sufletul este motorul tuturor acțiunilor omenești și dacă acest motor e nobil și acțiunile cari le cauzează trebuie să fie nobile.

În pilda clasică a bogatului nebun ne arată Isus Hristos că bunătatea ori răutatea sufletului determină felul faptelor. Mulțimea bucăților la un loc era ceva bun și ceva frumos, numai sufletul rău le-a făcut să producă sentimente dureroase. Un suflet bun ar fi rămas adânc mișcat văzând că ce roade multe i-a dăruit D-zeu, în primul rând s'ar fi gândit la toți flămânzii cari îi încunjurau și ar fi simțit cea mai înaltă plăcere sufletească văzând pe cei năcăjiți de soarte fericiți și mângăiați. Dară iată sufletul a fost rău și rele au trebuit să fie și faptele lui.

Iată în ce legătură strânsă stă viața socială cu viața sufletească. Dacă aveți puterea și curajul sufletesc să treziți din răutate sufletele tuturor bogaților nebuni, cari vor fi totdeauna în orice sistem social, ați făcut mai mult decât toți economiștii mari, ați deslegat în parte chestiunea socială.

Domnul nostru Isus Hristos nu împarte oamenii în bogați și săraci ci în oameni buni și oameni răi. E cert și îndiscutabil că poți fi sărac și foarte rău la suflet și dacă ti-ar da D-zeu în o bunăzi comorile lui Darie n'ai să faci nici un bine ci tot rele. Și iarăș poți fi bogat și bun la suflet și dacă mânezi D-zeu te-ar face sărac e sigur că tot bine ai să faci pentru că ți-e bun sufletul.

Pânăcând se va răci soarele și va pieri pământul e sigur că omul harnic și chibzuit are să facă mai mult decât cel lenes și risipitor. Bunurile tot așa au să fie împărțite că unul să aibă mai mult și altul mai puțin. Dar rădăcina relelor nu a

zăcut și nici nu are să zacă în împărțirea bunurilor ci în sufletele oamenilor.

De aceea dreptatea socială nu se poate efaceptui numai în Duhul Domnului nostru Isus Hristos și cu mijloacele indicate de El.

Cine voește să aducă și el o petrică la zidirea dreptății sociale, trebuie să contribuie la înălțarea moralei oamenilor. Mână în mână cu progresul moral va merge pacificarea deosebitelor clase sociale.

Dacă cultura și morala a făcut că atâția oameni de bunăvoie și-au testat averile pentru numeroase instituții de binefacere, pentru ce ar fi exclus ca cel bogat să ajutoreze pe cel sărac de câteori cere trebuința și fără paragrafele legii numai din nobleță sufletească.

Și e sigur, că pacea și dreptatea socială se va înființa pe pământ numai prin educația sufletului și nici când prin patimi și prin forțe.

În virtutea acestui adevăr biserica noastră nu este iertat să stea în rezervă, ci să se pună pe lucru scriindu-și pe drapelul de luptă sfântă cuvintele lui Isus Hristos.

„Precum eu v'am iubit și voi să vă iubiți unul pre altul.”

Rusticus.

O prefață nescrisă la cartea mea de predici „Spre Canaan”.

— Cătră frații mei preoți. —

În o dimineață din Decembrie treceam prin neaua și vântul muntelui Găina la Arad. Nu duceam și nu mă duceam acolo cu negoț și „afaceri” (ocupațiuni atât de căutate în zilele noastre) ci cu un manuscript de predici, scrise pentru chemările morale ale vremilor noastre — și cu bani ca să-l tipăresc. În aceste vremuri când e atât de bine să nu călătorești și cuibul să nu ți-l părăsești un indemn ales, indemnul chemărilor noastre pastorale m'a plecat, la tipografie cu predicele mele.

Din toate părțile ni se spune că trăim vremuri istorice. Este adevărat. Pe veacuri înainte să orânduiește din nou, să așezează pe temelii nouă soarta și viitorul tuturor neamurilor. Plini de grijă vedem însă că temelia credinței și a moralului, singura pe care pot zidi neamurile înărire statornică — a slăbit, s'a cam stricat, s'a minat întrucâtva. Ruinele morale cred că e de risos să vi-le mai erăt vouă fraților. Toți car

* Apărută în Tipografia diecesană Arad.

trăm în popor le vedem, le simțim și ne umplu de grija viitorului neamului nostru.

Din această grijă — care este a noastră a tuturor — o poartă predicile mele.

Predicile mele vreau să fie apoi un răspuns multilor noștri detractori. Nu să pot tăgădui șoaptele, cântările răutăcisase ce să ridică împotriva noastră. Lasă că în celea mai multe simțim și înțelegem veninul străinilor, faraonilor noștri de ieri cari cunoscându-ne bine rosturile noastre caută pe orice căi a ataca și slăbi cetatea nebiruită din trecut a neamului nostru: biserica și preoții ei.

Este dureros însă și nu înțelegem pe mulți dintre ai noștri „cârturari“ cari ajută, spriginesc și ei veninul, otrava străinilor aruncându-ne pe toate drumurile și locurile priviri și șoapte răutăcioase. Predicile mele vreau să fie una dintre multele dovezi grăitoare că noi suntem la locul nostru, la datoria noastră — o datorie care în mijlocul valurilor și vânturilor de curente primejdioase cu cari luptăm azi e mai grea ca oricând și ca a multora dintre aceia „de sus“ cari ne sunt contra de câte ori noi aștia „de jos“ cerem să fim ajutați cu mijloace morale și materiale ca să ne putem împlini marea misiune pastorală și națională.

Voesc apoi să mai ajut ceva cu predicile mele: soarta, calvarul preoților văduvi. Pe acele scrie aceste rânduri văduvia — e tocmai anul de când gripa spaniolă a intrat în casa noastră — l-a lăsat zdrobit și cu orfani la 30 de ani.

Predicile mele vreau să fie o mărturie că și în ochii noștri, pe lângă suferință, strălucește dorul, năzuința de a ne ridica tot mai sus spre înălțimile chemărilor noastre pastorale.

Simțim însă cum văduvia ne tale aripile, simțim cu liniștea pierdută și cuibul spart ne fac zădărnice opintirile și avânturile noastre.

Cântecul meu e strigătul nostru de durere și întrebare: ni se va îngădui odată, în folosul chemărilor noastre pastorale, să ne refacem cuibul cald și curat ce ni s'a spart — fără voia noastră — sau, în detrimentul chemărilor noastre, vom fi lăsați în starea dureroasă de azi?

Frământat de aceste gânduri am tipărit predicile mele și am toată nădejdea că mă veți înțelege ajutând desfăcerea lor.

Ajutând pe al vostru frate mai tiner, veți ajuta poate ca năzuințele, scrisul lui de mână să fie mai îngrijit, mai câștigat, mai lămurit.

Dar ajutând cântecul meu ajutați ceva care nu-i numai al meu ci și al vostru, al tuturor: temelia morală a neamului nostru, singura pe care să poate clădi măreția statonică de azi și de mâine a neamului românesc.

Vidra de sus, la 10 Ianuarie 1920.

Iosif Trifu, preot.

Despre casele culturale și chemările lor.

— Cuvânt către popor.* —

O mică scrisoare ne-a chemat pe noi astăzi aici, iubitorilor poporeni. Este scris în aceea scrisoare că ne „invită“ azi aici la școală „casa de cetire Avram Iancu.“

Este tocmai un an decând am strâns la olaltă pe fruntașii și cârturarii din satul nostru și le-am zis cam așa:

„Dragii mei! Vremurile s'au schimbat. După ce sute de ani străinii ne-au pândit și legat graiul, vorba, purtările și mișcărilor noastre, acum suntem slobozi să vorbim, să grăim, să cântăm așa cum inima noastră de mult ne poruncia. După ce veacuri întregi am stat slugi

* Rostit cu prilegiul unei petreceri-teatru aranjată de casa culturală din Vidra de sus.

în casa străinilor — care era a noastră — azi am ajuns noi stăpâni în casă. Dar trebuie să ne dăm seamă că strigătul nostru de bucurie, însuflețirea și cântecele noastre din casă încă nu însemnă mântuirea noastră.

„După ele și alături cu ele trebuie să vină munca și osteneala pentru deșteptarea poporului „din somnul cel de moarte“ și mergerea lui înainte. Trebuie să ne dăm seama că străinii au fost pentru noi: o iarnă lungă și grea după care a sosit acum primăvara deșteptării și invierii noastre naționale. Dar primăvara n'aduce numai flori, cântece și bucurie, ci ne chiamă și afară la lucru.

Ca să începem și noi munca aceasta ce o cere primăvara deșteptării noastre naționale v'am chemat aici.“

Așa grăiam acum un an celora strănși la olaltă și cei chemați au răspuns că sunt gata să se apuce de lucru ca să putem face ceva bun și folositor pentru noi și poporul de aici.

Atunci le-am zis: „Iată eu dau o casă (odaie) din casele mele la care să-i zicem „casă de cetire“ și fiindcă noi suntem satul care a dat neamului românesc pe craiul și eroul Avram Iancu să-i zicem „casa de cetire Avram Iancu.“ În aceea casă să aducem gazete, foi, cărți, să aprindem lumină în ea și în serile lungi de iarnă să ne stringem acolo, să cetim, să disputăm, să ne deșteptăm, să planim lucruri bune și de folos nouă și poporului de aici. — Și așa am strâns crișari am trimis omi pe la Sibiu și Arad după gazete și cărți și am început serile a ne strânge în cuibul nostru să cetim, să ne deșteptăm.

Inceputul nostru a fost cu noroc. Azi după un an avem preste 20 de gazete, avem preste 400 de cărți pline cu învățături, sfaturi, îndemnuri bune pentru toți ceiace știu și vreau să le cetiască.

Avem azi unelte, (mobile) tablourile noastre în casa de cetire, avem averea noastră în preț de cel puțin 3000 coroane.

Dar avem ceva care-i mai de preț decât cele 3000 de coroane: avem vaza, mândria, cinstea că noi suntem în apele acestea cei dântai, cari din îndemnul nostru am făcut un așa lucru frumos în comună. (Casa noastră culturală s'a înființat cu mult înainte de a să suleva ideea lor în congresul preotesc.)

Dar dacă „casa“ noastră însemnă o cinste pentru noi și comună, chemarea noastră nu este, nu poate fi aceea ea să ne hodinim pe cinstea făcută. Dacă azi avem cuibșorul nostru, avem cărți și foi, chemarea noastră nu să poate opri numai la afata: avem planuri mai largi, mai înalte. Casa noastră vrea să stringă la olaltă pe toți oamenii noștri de bine și astfel să-și lărgească cu vremea cuibul cel mic de azi făcând altul nou, mare și frumos.

Uitându-mă înainte prin ceața vremii văd în mijlocul satului nostru o casă mare și frumoasă. Cu slove mari e scris pe ea: „Casa națională.“ „Casa poporului.“ Casa aceea este și va fi cuibul cel nou ce vrem să-l facem. În casa aceea mare în toate Duminecile și sărbătorile să vor ținea sfaturi bune, învățături folositoare (conferențe) pentru popor. Să vor face acolo teatre bune, coruri frumoase. Din casa aceea sute de gazete vor chema de pe drum pe ceiace cunosc slovele să-le cetiască, pe alții să le asculte și sute de cărți să vor îmbia să plece în sat cu ceiace pot și vreau să le cetiască.

Parcă văd acele vremuri frumoase când în Dumineci și sărbători să vor stringe oamenii nu numai la birturi să bea vinars ci și în casa unde să soarbă învățături, povești, sfaturi bune.

Dar ceața vremii e groasă și deasă — știe D-zeu când se va limpezi să ne ridicăm casa cea nouă. Până atunci nu putem sta cu mâinile în sân căci sunt năcazuri cari ne ard pe degete și ne mână să facem ceva pentru ajutorarea noastră. Un astfel de năcaz, care ne arde, este uzura, scumpetea să-i zic mai bine jefuirea asta care vrea să ne tragă nu numai cămașa din spate ci azi mâne parcă și... sufletul din oase.

Pentru a mai ușură greutatea scumpetei ce ne apasă așa de greu — casa noastră va cerca acum îndată la anul nou să facă o tovărășie de consum: aceea adevă însemnă că dacă 100 de inși ne stringem la olaltă și punem fiecare 100 de coroane facem 10.000 de coroane și la socoata asta îi zicem tovărășie.

Cu această tovărășie de bani ne punem cu 1 în legătură și înțeles cu altă tovărășie mai delă Sibiu care să chiamă „mama tovărășie“ Drag și lucră cu milioane anumit ca să caute prins se pună în legătură cu toți acela de pe la lip: cari să întovărășesc spre binele și ajutor de poporului.

Această „mamă a tovărășilor“ ne trîncăci apoi nouă tot ceea ce avem lipsă cu prețuri Am fabrică și astfel nu le vom mai cumpăra treasa prin 10-20 de mâni cari toate așteaptă și de la noi „dobânzi.“

O astfel de tovărășie va fi spre binele mare numai acelora ce dau bani acolo să o facă vâile a poporului întreg. easta

Dacă am avea și am fi avut noi o de tovărășie Doamne de multe năcazuri am m. scâpat. Că văzurăți spre pildă ce pătrân em. bucatele astătoamnă. O comună cu 700 de nun Vidr din care nici unul nu „produce“ atâta cât s fie găinile — rămaserăm fără bucate. De e noi și bănuții noștri strănși la olaltă nu trimite pe alții după bucatele permise ci plecăm m două zi după ele și azi vagoanele noastre i sus în pod nu pe drumuri și pe hârtie. Ș câte alte lipsuri am mai putea ajuta pe pop Per acestă năcăjit. I-am aduce petroleu săși p. cop ciopli lemnele la lumina lui și fer să le puari lega de olaltă (ciubere).

Căci să mă credeți, dragii mei, dacă Con scumpete și greu, vina o purtăm și noi că m ului știm ajuta. In

Noi ne proptim în vremile schimbate). Sa așteptăm să ne pice binele fript gata în a I. Îl drept ce să zice că ne-a venit apă și pe m a sf. noastră a Românilor noi însă parcă sun pasca dintre aceia cari așteptăm ca alții se ne b. p. și bucate pe ea. Vai însă de aceea comună p. pul va aștepta ca tot alții să-i bage pe moară. ezan și f

Și apoi casa noastră mai are și alte plas pre bune. Ea vrea să scrie cu vremea istoria comu ano noastre. de aceea stringe și culege tot felul de documente și povestiri vechi despre trecu de nostru. Comuna noastră are un trecut istoric Prof așa istoria ei va da în vileag multe idosurilăndr întâmplări cari numai spre mândria și cinste in noastră ne pot fi.

În legătură cu istoria va face casa noastră un muzeu adevă o casă în care va stringe a fo de fel de lucruri vechi: arme din 48, port a fo unelte de lucru și alte celea din vremile kersita trânilor. ru, r

Și vor mai eși și alte lucruri bune din ciucite noastră. † P

Dar mai are casa noastră și o altă chema au cr care să ridică preste toate celelalte: să îndre a d teze neîncetat poporul pe calea cea bună a ce de dinții și moravurilor celor bune. ină

Avem în „casa noastră de cetire“ „Biblia. Testamenturile. Și nu numai le avem ci le Od deschidem seara, cetim în ele, scoatem lămur talmăciri și îndemnuri bune din ele. Va f O cineva dintre D-voastră că lucrul acesta să tate de pocăiți. Noi însă știm că Biblia și Testamandă turile nu sunt numai ale lor, ci sunt ale noas, traba ale tuturor creștinilor, să cetim în ele, să pate luminăm din ele și lucrul acesta îl putem p. and și fără să ne botezăm a doua oară — lăpădându de biserica și credința părinților noștri. Re

Casa noastră va priveghia neîncetat ca tru fiecare casă a satului nostru să petreacă și m d sporească credința, purtările bune și să sc. p. moravurile cele rele — pentru că noi ne d. p. seama că țaria unei comune nu stă numai p. aone cărțile ce le are, nici numai în banii cei strîm s. sau istoria ce o scrie ci stă înainte de toate U credința, țaria, valoarea morală ce o poate ar. a d

Fără ele nici un paș nu poate face înău it în in calea vremii și a istoriei.

Iată dară ce e „casa noastră de cetire nistr și ce lucruri bune și folositoare vrea ea. De omi ori dară veți auzi despre casa noastră, să înr, în legeți că nu e vorba numai despre noi cile. a despre voi, despre tot poporul nostru. tera

Și dacă e vorba de binele tuturor aște tăm ca și D-voastră cu toții să ne sprijiniți fie ajutați. e c

E datoria tuturor oamenilor noștri de b. în să se stringă în cuibul nostru, să se stringă

cu însuflețire să putem duce mai departe
unem mai
vărășii
ute
pe la
ajutor
le tri
eturi
ra tre
ptă și
binele
facă
noii o
um m
ătrân
le nun
cât s
De e
trimit
am m
stre i
ie. \$
e pop
și p
le p
acă a
că cu
nbate)
in d
pe m
sun
ne b
ună
ară.
e pla
comu
feliul
trece
scurt
cins
noa
inge
port
nile
din m
Bibli
ci le
ămun
Va z
să p
stam
noas
să p
să m
andu
Rectific
catru
și m
scă
e d
mai
strin
oate
e ar
inal
cetii
De om
ă m
i cile.
aste
niți
e bir
gă

Dragii mei! Eu am aprins o lumină, un foc
prins ca să lumineze mințile și să încăl-
pe la lipsurile noastre. D-voastră, toți oamenii
ajutor de bine și de putere trebuie să aduceți
insuflețire să puneți în foc ca să nu să
De se va stânge a D-voastră e răspun-
căci eu mi-am făcut datoria, l-am aprins.
Am însă nădejde că începutul făcut — nu-l
asa început, lumina, focul aprins nu-l veți
ia se stringă, ci veți ajuta să-l facem tot
mare ca să imprăștie lumină, căldură în
văile, dealurile și încăperile satului nostru.
easta nădejde care e și o datorie față de
de noi și de poporul întreg vă zic bine
ent aici să ne ascultați, cine suntem și
em.

siuni vor fi centralizate la ministerul instrucțiunii,
unde lucrează comisiunea centrală. Ele vor servi
la întocmirea proiectului de lege al unificării în-
vățământului din România.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transil-
vania ordonează, că

1. Vor fi considerați ca vinovați toți
aceia, cari fără rea credință, prin localuri
publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni,
pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în
orice chip știri, fie adevărate, fie închipuite
sau își vor da păreri despre operațiunile
de război sau despre situația și mișcarea
trupelor, precum și cei ce vor critica
poruncile date de autoritățile militare, sau
orice alte măsuri cu privire la armata
română.

2. Cei ce se vor face vinovați de
una dintre poruncile de mai sus, se vor
pedepsi de judecători militari cu închisoare
până la un an și amendă până la 2
mii lei.

Când însă faptele de mai sus, se vor
săvârși cu gând de spionaj sau trădare,
pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după
legile de război.

PARTEA OFICIALĂ.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la
școala confesională ort. orientată română din
Cinteu, se publică concurs cu termen de recur-
gere 30 zile dela prima publicare în foaia oficială.

Salarul e: în bani-gata 1200 coroane, —
spese de conferință: 40 cor., — scripturistica:
20 cor., — dela mormântări unde va fi poștit:
5 cor., locuință corespunzătoare în edificiul școlii.

Curățitul încălzitul salei de învățământ cade
în sarcina parohiei, iar de a locuinței învățăto-
rești se va ngriji cel ales.

Alesul este îndătorat a prevedea cantoratul
la toate serviciile din biserică, să instrueze elevii
în cântările bisericesti și să cânte cu ei la toate
slujbele sfinte. Cei cari știu conduce cor, vor fi
preferiți.

Recursele ajustate cu documentele pre-
scrise și adresate Comitetului parohial, să se
înainteze Prea On. Oficiu protopopesc din Chiș-
ineu, iar recurenții să prezinte în sfânta biserică
în vre-o Duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta
destoinicia în celea cantonale.

Comitetul parohial.

În conțelegere: din încredințarea dlui pro-
topop: *Gheorghiu Turicu* preot în Otlaca.

1—3

Conform dispozițiunii Vener. Consistor
diecezan de datul 4/17 Febr. a. c. Nr. 265/920,
pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din
Giula, oraș mare român, devenită vacantă în urma
abzicerii părintelui Alexandru Popovici, se scrie
concurs cu termen de 30 zile dela prima publi-
care în organul oficial „Biserica și Școala”.

Beneficiul împreunat cu aceasta parohie este:

1. Una sesiune pământ comăsat. 2. Birul și
stolele legale. Alesul va suporta toate dările pu-
blice după beneficiul său. Va îngriji de trebu-
ințele sufletești ale credincioșilor din parohia sa,
va catehiza la ambele școale confesionale fără
alta remunerațiune dela comuna bisericăescă. La
serviciul divin se va peronda cu săpămână cu
parohul celeialalte parohii. Asupra funcțiunilor
extra parohiale, preotul, care se va alege, să se
înțeleagă cu preotul din cealaltă parohie.

Dela reflectanți se cere să aibă 8 cl gim-
nasiale cu maturitate și cvalificațiune preotească
de cl I (primă).

Recursele ajustate cu documentele recerute
și adresate comitetului parohial din Giula, oraș
mare român, sunt a se înainta Prea On. Oficiu
protopopesc în Chișineu (jud. Arad), iar reflec-
tanții vor avea să se prezinte în sfânta biserică
cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru
parohii, spre ași arăta desteritatea în rituale și
oratorie, iar cei din altă dieceză, că au înalta
încuviințare a Prea Sf. Sale Domnului Episcop
diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Giula oraș mare român din ședința comi-
tetului parohial ținut la 22 Decemvrie 1919 (4
ianuarie 1920).

Ilie Mișcuța m. p., preș. comit. par. *Ioan
Barbulescu* m. p., notar comit. parohial.

În conțelegere cu oficiul protopopesc, din
încredințare: *Gheorghe Turic*, paroh.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa I
(primă), devenită vacantă prin abzicerea parohului
Silviu Filip din comuna Cinteu, se publică concu-
rs conform dispozițiunii Venerabilului Consistor
diecezan de datul 4/17 Febr. a. c. Nr. 205/920,
cu termen de 30 zile dela prima publicare în
organul oficial „Biserica și Școala.”

Venitele acestei parohii sunt: 1. Una sesie
parohială în extensiunea cuprinsă în foaia ca-
tastrală. 2. Una gradină parohială. 3. Birul legal
și stolele legale. 4. Eventuala întregire dela stat,
pentru care parohia nu ia garanță.

Alesul va avea să supoarte toate dările
publice după întreg venitul parohial. Dela con-
curenți se cere cvalificațiune de clasa primă.
Întru cât n'ar reflecta nici un concurent cu cvali-
ficațiune de cl primă, în mod excepțional se
admit și cei de clasa a doua.

Recursele ajustate cu documentele neces-
sare și atestat de serviciu — adresate comitetu-
lui parohial ort. rom. din Cinteu, sunt a se
înainta Prea Onor. Oficiu protopopesc ort. rom.
din Chișineu.

Concurenții sunt îndatorati a se prezenta
în termenul concursual, în cutare Duminică sau
sârbătoare în sfta biserică din Cinteu, pe lângă
stricta observare a dispozițiunilor cuprinse în §-ul
33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și
arăta desteritatea în cele rituale și oratorice; iar
cei din altă dieceză, că au înalta încuviințare a
Prea Sf. Sale Domnului Episcop diecezan, de a
putea reflecta la această parohie.

Cinteu, din ședința comitetului parohial,
dela 24 Noemvrie (7 Decemvrie) 1919.

Ioan Jivan m. p., preș. com. par. *Ioan Dudaș*
m. p., notar.

În conțelegere cu oficiul protopopesc, din
încredințare: *Gheorghe Turic*, paroh.

—□— 1—3

Conform ordinului Venerabilului Consistor Nr
41/1920 pentru îndeplinirea unui post învățătoresc
la școala gr. or. rom. elementară din B.-Comloș,
prin această se scrie concurs cu termen de re-
curgere de 15 zile dela prima publicare în organul
oficios „Biserica și Școala.”

Venitele sunt: 1. Salariul fundamental de
1200 cor. este garantat de comuna bisericăescă.
Întregirea salariului dela aceasta sumă însuș și
eventualele gradații se vor cere dela Stat. 2.
Locuința cu o gradină intravilană de 400 stânjini
cvadrați. 3. Pentru conferința învățătorescă 20
cor. 4. Dela șumormântări stola uzuată. 5. Învă-
țătorul ales va avea să conducă strana stângă,
să propună cântările bisericesti prescise, elevilor
săi și să-i conducă pe aceștia la sf. biserică în
dumineci și sârbători.

Recursele adresate comitetului parohial ort.
român din B.-Comloș, și ajustate cu 1. extras
de botez 2. diploma de învățător 3. atestat de
apartinență și eventualele atestate de serviciu se
vor trimite Prea On. Oficiu protopopesc ort.
român din Banat-Comloș (Nagykomlós).

Reflectanții se vor prezenta în vre-o Du-
minecă ori sârbătoare în sf. biserică din B.-
Comloș, spre a face cunoștință cu poporul.

B.-Comloș, din ședința comitetului parohial
ținută la 6/19 Decemvrie 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Dr. Ștefan Cioroianu*,
administrator protopopesc.

—□— 1—2

INFORMAȚIUNI.

Personal. P. S. Sa părintele nostru
episcop *Ioan* a plecat, Mercuri, în 5/18
uarie, la Sibiiu, pentru a presidia ședin-
Consistorului metropolitan și ale Con-
ului național bisericesc.

In ziua Sf. Treierarhi, serbându-și
Sa părintele nostru episcop diecesan
I. Papp, ziua numelui, după termi-
a sf. Liturghii a primit în aula epis-
pască membrii Consistorului eparhial,
școlii didactice dela institutul central
ezan, șefii autorităților civile și mili-
și fruntașii ortodocși din Arad, cari
presentat felicitări și urări de bine de
anomatică și de aniversare a alegerii
de episcop al Aradului.

Promotie. *Virgil Popovici*, fiul părintelui
Alexandru Popovici, fost paroh în Giula, fiind pri-
cins în anul 1917 la Ruși a intrat ca voluntar în
armată română, luând parte în luptele dela Oituz,
memorabila ziua de 24 Ianuarie (6 Februarie)
a fost promovat de doctor în medicină la
școala de medicină din Cluj. — Îl felicităm din inimă
pentru rodul muncii sale și îi dorim succese
din ce în ce în frumoasa sa carieră.

† **Pavel Tulcan**, jude cercual în pensie,
credincios și devotat bisericii și neamului,
a decedat Sâmbătă, în 1/14 Februarie, în
vârstă de 70 ani și a fost așezat spre veșnică
înă Luni, în 3/16 Februarie, în cimiterul
Biblius.

Odihnească în pace.

O mare contrabandă de argint. Autoritățile
să ptele din Constanța au descoperit o mare con-
stamandă de argint. Nu se cunoaște valoarea
contrabandei, deși de două zile autoritățile sunt
să pte cu numărătoarea argintului pe cari con-
pândiștii voiau să-l scoată din țară.

Rectificare. În numărul trecut al ziarului
catru s'a strecurat o greșeala de tipar. Șirul
și m din coloana I a articolului de fond a trecut
prima unei greșeli la paginare, la sfârșitul
panei a Il-a. Facem cuvenita rectificare și
strinm scusele cetitorilor nostri.

Unificarea învățământului. Comisiunea com-
din inspectori, revizori școlari, reprezen-
ți învățământului primar și normal, s'a întrunit
Casa Școalelor, sub președenția d-lui I. Borcea,
ștrul Cultelor și instrucțiunii publice. S'a în-
De omit un chestionar care va fi supus instituto-
ă m, învățătorilor și profesorilor școalelor nor-
i cile. Acest chestionar cuprinde, în lineamente
terale, ce anume părți ale actualei legi urmează
fie modif cate. Se vor institui comisii regio-
e cari vor stringe toate răspunsurile din cari
întocmi un raport. Rapoartele acestori comi-

Nr. 2481/1919.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferirea a 3—4 stipendii vacante din fundațiunea „Teodor Pap”.

Îndreptățiți la aceste stipendii sunt, conform literelor fundamentale:

a) rudeniile fondatorului,
b) tinerii români ortodocși din orașul Giula,
c) în lipsa recurenților indicați sub a) și b) urmează îndreptățirea tinerilor români din întreaga dieceza Aradului, cari cercetează școale: elementare, civile, reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale, academii, ori universități și la institute teologice.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului ortodox român din Arad, ajustate cu următoarele documente originale ori autenticate la vrun notar public regesc:

1. Extras de botez din matricula botezaților, provăzută cu clauzula parohului local, că respectivul și de prezent aparține bisericii române ortodoxe.

2. Rudeniile, cari reflectează la stipendii, au să prezinte și informațiune familiară, din care să fie evident gradul de înrudire cu fondatorul.

3. Atestat de paupertate dela dirigătoria politică competentă, cu date specificate și pozitive despre starea materială a părinților concurentului, precum și despre starea concurentului însuș. — Atare atestat se cere și dela rudeniile.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1918/19, iar universitarii despre toate cursurile, respective semestrele ascultate, și document despre rezultatul în examenele prestate.

5. Certificat medical, dela vre-un medic oficial, despre starea sanitară a concurentului.

6. Dacă concurentul ar fi întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic: unde, în ce calitate a petrecut timpul respectiv și cu ce conduită?

7. Concurentul va avea să arate în petițiune și aceea, că este asentat ori ba? Dacă da, de când e asentat și când are să-și facă stagiul militar? Apoi că: unde și la ce fel de școală are de gând să-și continue studiile? Dacă e student de școale medii, ce carieră are de gând să-și aleagă după terminare? De unde mai are stipendii, ori ajutor și în ce sumă?

Da asemenea să arate recurenții și adresa, la care să li-se trimită la vremea sa rezoluția consistorială.

Arad, ședința cons. dela 3/16 Ianuarie 1920.

Consistorul ort. rom. din Arad.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea unui post de învățător dela școala primară gr. ort. română din Cuvin, (jud. Arad) să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

Salarul statorit prin lege adevă 1200 cor. ca salar fundamental plus gradațiile pentru anii de serviciu avuți până acum.

Cvartir în edificiul școlii și grădina.

Comuna bisericăscă nu-i în stare să plătească și toate celelalte adause de război, ci pe acele, nou alesul va avea să le ceară dela stat. Comitetul își va da concursul pentru câștigarea lor, dar nu ia răspunderea pentru ele în cazul când statul nu le-ar acorda.

Nou alesul va avea să instrueze clasa I și II. mixtă, pe elevii școlii de repetiție și să conducă strana stângă.

Recursele ajustate cu actele recerute, adrese comitetului par. din Cuvin, se vor înainta la oficiul protopresbiterial gr. ort. rom. din Maria-radna în termenul fixat, iar reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserica din Cuvin spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Procopiu Givulescu m. p. protopresbiter, insp. de școale conf.

—□— 2—3

Se publică concurs pentru postul de învățător-cantor dela școala ort. română din Orade-Velența, cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan.

Tiparul și editura tipografiei diecezane greco-orientale române din Arad.

Beneficiul este: 1. Bani gata solviți din lada bisericii în rate lunare 1200 cor. 2. 12 metri cubici de lemne aduse acasă, din care se încălzește și sala de învățământ. 3. Cvartir liber cu 2 odăi, bucătărie, cămară, pod. 4. Stolele îndatinat. 5. Pentru scripturistica primește an de an. Curățirea salei de învățământ cade în sarcina parohiei.

Întregirea dela statul român se va cere.

Recurenții vor înainta la oficiul protopopesc ort. român din Oradea-mare, petițele ajustate cu toate documentele originale, în termenul regulamentar, având tot în acest termen a se prezenta în sf. biserică din Orade-Velența pentru a se prezenta poporul și a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Alesul va fi obligat a conduce strana, a providea cantoratul în și afară de biserică, a instrua elevii în cântări și a cânta cu ei în sf. biserică, a-i conduce regulat la sf. biserică pe toți elevii ortodocși și acolo a-i supraveghia.

Oradea-mare, din ședința comit. par. ținută la 1. Februarie n. 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Andreiu Horvath m. p. protopop, inspector școlar.

—□— 2—3

Pe baza rezoluțiunii Ven. Consistor de sub Nr. 159/920, prin aceasta să escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din Comlăuș, (jud. Arad), devenită vacantă prin abdicarea parohului Virgil Mihulin, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune pământ extravilan în extenziunea ei de azi împreună cu dreptul de pășune. 2. Cănepiști aparținătoare sesiunii. 3. Intravilanul parohial folosit de fostul paroh. 4. Retribuțiunea de bir și stole: 840 coroane. 5. Alte venituri accidentale și întregirea dela stat, pe care însă comuna bis. nu o garantează.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va împlini toate funcțiunile, va predica cel puțin odată la săptămână și va catehiza la școalele unde va fi reclamat, fără altă remunerație.

Parohia fiind de cl. I. dela recurenți se cere cvalificația prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84/910.

Recursele ajustate regulamentar și cu atestat de serviciu de până acum, eventual consimțământul Arhierului diecezan dacă ar fi din altă dieceză, sunt a-se înainta în termenul concursual oficiului protopopesc rom. ort. din Șiria, adresate comitetului parohial rom. ort. din Comlăuș și cu stricta observare a § 33 din regulamentul pentru parohii; Concurenții vor avea a-se prezenta în sf. biserică din Comlăuș, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat în ședința extraordinară a comitetului parohial rom. ort. din Comlăuș, la 16/29 Ian. 1920.

Ioan Cuedam m. p., v. preș. com. parohial.
Dimitrie I. Popa m. p. notar, adhoc al comitetului. În conțelegere cu: Mihail Lucuța m. p., protopresbiter rom. ort.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci, dela școala primară gr. ort. rom. din Talagiu presbiteratul Halmagiului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariția acestuia în foaia „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. Salar în bani gata din cassa cult. 500 cor. 2. Cinci stângeni de lemne de încălzit, ori caz de rescumpărare 100 cor. din cassa culturală. 3. Spese de conferința inv. tract. 20; pentru adunarea Reuniunii inv. 40 cor. 4. Venitele cantonale conform uzului depână acum, dela biserică și dela înmormântări unde va fi poțit 2 cor. 5. Pentru scripturistica 10 cor. 6. Locuință bună cu grădina de legume. De încălzitul școlii să va îngriji parohia. 7. Întregirea salarului să va cere conform legii din vistieria statului.

Alesul va trebui să provadă cantoratul la toate serviciile divine, să instrueze școlari în cântările bisericăști și să cânte cu ei în biserică la sf. liturghie în toate duminicile și sârbătorile.

Recurenții sunt avizați să-și subștearna recursurile lor cu toate documentele prescrise și

adresate com. par. din Talagiu, la oficiul biteral al Halmagiului; totod-tă sunt poțit prezente în vre-o duminică ori sârbătoare sub durata concursului în sf. biserică pentru de a-și arăta desteritatea în cele torale și făcând astfel cunoștință poporul.

Din ședința comitetului par. din 7 ținută la 1 Ianuarie 1920. Pavel Harduș paroh, preș. com. p. Ioan Margea m. p. com. p. În conțelegere cu: Cornel Laza pprezb. insp. șc.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de par. parohia Miarlău, de cl. II-a, devenită prin moartea vrednicului preot Filimon Ju publică concurs cu termen de alegere de dela prima publicare în organul oficios.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială intravilanul. 2. Pământ parohial. 17¹/₂ catastrale. 3. Bir dela fiecare Nr. de casă 30 litre grâu sau cucuruz sfârmat, ori curent. Din birul întreg încasat se dă 9 vică. 4. Stolele usuare. 5. Întregirea dela Alesul va plăti darea după pământul cel sește, având datorința a catehiza la școala parohie fără altă remunerațiune dela bi.

Recurenții sunt poțiti a-și înainta în minul legal — recursurile ajustate cu toate documentele originale, la oficiul protopopesc Oradea-mare, având tot în acel termen a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, pentru a-și arăta desteritatea rituală și oratorie.

Miarlău, dat din ședința comitetului parohial, ținută la 21 Septembrie 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere: Andreiu Horvath m. p. protopopul Orăzii-mari.

—□—

Invitare la abonament

Rugăm abonații noștri, onorata noastră preoțime și învățătorime, să stăruie la lăfșirea organului nostru în cercuri cât largi. În schimbul sprijinului material și moral, de care se cucură foaia noastră vom nizu și noi, ca ziarul nostru să răspundă tuturor așteptărilor îndreptățite ale publicului cetitor. Abonamentul care

Pe un an... 20 cor.

Pe ¹/₂ an... 10 cor.

Pe ¹/₄ an... 5 cor.

se trimit prin mandat postal la adresa tipografiei diecezane, Arad, Emineșcu. Numele abonentului, locul și adresa poșta ultimă, să fie scris corect și

Administrația

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința publică, că

Croitoria Diecezană

(Strada Emineșcu Nr. 35) și-a reințiput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întocmire: haine civile și îmbrăcăminte prețioasă. Confeționează: haine civile ornate bisericăști, prapori, steaguri, epitafe, perdele, măsaie etc. etc. în prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad

Cenzurat: Alexandru T. Stamatiad

Redactor responsabil: Dr. Teodor Botiș, profes